

fil.f.d., dos. Qətibə Rüstəmovə
ADU

AZƏRBAYCAN VƏ TÜRK DİLİ FRAZEOLÖGİZMLƏRİNDƏ SOMATİK KOMPONENTLƏR

Açar sözlər: frazeoloji vahid, somatizm, forma, məna.

Key words: phraseological unit, somatism, form, meaning.

Ключевые слова: фразеологическая единица, соматизм, слово, смысл.

Frazeoloji vahidlər xalq müdrikiyinin ifadəsi kimi xalqın obrazlı təfəkküründən qidalanır. Məhz buna görədir ki, bu ifadələr bütün xalqların dilində işlənmə tezliyinə görə böyük üstünlüyə malikdir.

Frazeoloji vahidlər leksik-semantik məna yükünə, üslubi effektinə görə sözlərdən daha təsirli və emosional, ekspressiv xüsusiyyətlər daşıyır. “Dilin frazeoloji fondu xalq mədəniyyətini, onun tarixini və məişətini, keçmiş zamanların xarakterik cəhətlərini, insani münasibətləri, təbiəti, canlılar aləmini və s. əks etdirən xüsusi xəzinədir” [11, 54]

“Anlatma gücünü artırmaq üçün az-çox məntiq xaricinə çıxan” [2, 4], amma insanın ifadə etmək istədiyi fikri çox dəqiq, emosional, təsirli təqdim edən frazeoloji vahidlər xalq yaradıcılığının məhsulu olduğu üçün insanlar tərəfindən sevilir, qorunur. “Bizim ən yaxşı idiomlarımız, ən rəngarəng, obrazlı ifadələrimiz kitabxana və mehmanxanalarda deyil, emalatxanalarda, mətbəx və ya pəyələrdə yaranmışdır” fikri də onların sadə xalq tərəfindən yaradıldığını göstərir [10, 89]

Ulu babalarımızın əsrlər boyu yaratdığı müdrik, canlı ifadələrin tarixi çox qədimdir. “Müasir dilin frazeologiyası öz kökləri ilə tarixin yazıyaqədərki dövrünə gedib çıxan uzun bir tarixi inkişafın məhsuludur” [7, 50]

Frazeoloji vahidlərin əhəmiyyətli hissəsini somatizmlər – bədən üzvləri ilə bağlı ifadələr təşkil edir. “Somatizm” termini ilk dəfə eston dilçisi F. Vakk tərəfindən “О соматической фразеологии в современном эстонском литературном языке” (Таллин, 1964) əsərində qeyd edilmişdir. R.M. Vayntraub qeyd edir ki, somatik frazeologizmlər istənilən dildə 30 faiz təşkil edir [12].

Türk dillərində somatik frazeologizmlərin tarixi çox qədimdir. Belə ki, bu gün də işlətdiyimiz belə deyimlərə “Kitabi-Dədə Qorqud”da rast gəlirik: *bağrı sarsıldı, canına odlar düşdü, barmağını ısırıdı (dişlədi), qanı qaynadı,*

ayağına düşdü, başına iş gəldi, yandı bağırim, gözünü qorxutmaq, gözü tutmaq və s. [6]

Bütün dillərdə olduğu kimi, Azərbaycan və türk dilində də insanın bədən üzvləri ilə bağlı deyimlərin sayca çox olması təsadüfi deyildir. Bədən üzvləri (baş, göz, burun, ağız, əl, ayaq və s.) insanların gündəlik həyatında çox təmas etdikləri orqanlar olduğu üçün bu da onlara müəyyən mənaları yükləməklə maraqlı deyimlərin yaranmasına səbəb olmuşdur. Belə ki, insan hələ körpə ikən müəyyən yaşda yeriməyə başlayır – *ayaq açır*, anası yardım etmək üçün ona *əl uzadır, əlindən tutur*, müəyyən müddət keçdikdən sonra, yəni uşaq sərbəst gəzməyi öyrəndikdən sonra ana *əlini onun üstündən çəkir*, uşağı əzizləmək üçün *boynuna mindirir* və s. İlk vaxtlarda bədən həqiqi mənada işlədilən bu ifadələr bir müddət keçdikdən sonra təkrar-təkrar işlənərək öz gerçək mənasından uzaqlaşaraq, məcazi mənə kəsb edir. Məsələn, *əl uzatmaq* – yardım etmək, qayğısına qalmaq, *əlindən tutub qaldırmaq* – kömək etmək, *əlini üstündən çəkmək* – kömək göstərməyi dayandırmaq, *boynuna mindirmək* – başına çıxarmaq, həddən çox sərbəstlik vermək mənası qazanmışdır. Bədən üzvləri ilə bağlı yaranan yüzlərlə ifadələr, atalar sözləri də məhz bu yolla yaranmışdır.

Dilin frazeoloji fonduna daxil olan somatik frazeologizmlərin linqvistik təhlili və tədqiqi məsələsi hər zaman maraq doğurmuşdur. Tərkibində somatik komponentlərin işləndiyi frazeoloji vahidlər təhlil edildikdə bunların müxtəlif mənalarının olduğu üzə çıxır. Belə ki, bədən üzvlərinin yeri, quruluşu, funksiyalarının müəyyən xüsusiyyətlərlə əlaqələndirildiyini görürük. Xüsusilə, *baş, boyun, burun, göz, ağız, qulaq, ürək, əl, ayaq* və s. sözlər bu deyimlərdə çox işlənir. Məsələn, *burun* dikbaşlıq, lovğalıqla, *göz* sevgi və cəsarətlə, *əl və qol* yardımsevərliklə, *alın və üz* dürüstlüklə, *baş* hörmətlə və s. xüsusiyyətlərlə əlaqələndirilir.

Dünya dillərinin əksəriyyətində, o cümlədən türk dillərində “baş” sözü ilə düzələn somatik frazeologizmlər sayca çoxluq təşkil etməsi ilə seçilir. Başın əsas və həyati əhəmiyyətli orqan olması bütün mədəniyyətlər tərəfindən qəbul edilmişdir. Bu mənada türk dilləri də istisna təşkil etmir. Baş bədənə ən üstə yerləşən üzvü olduğu üçün insanlar baş ilə əlaqədar olan ifadələrə qürur, məğrurluq və ən müxtəlif mənaları yükləmişlər. “Baş” leksemi ilə bağlı türk dillərində də külli miqdarda somatik frazeologizmlər vardır. Məsələn, Azərbaycan dilində: *baş çıxarmaq* – anlamaq, dərk etmək; *başı uca olmaq* (yüksəlmək, hörmət, nüfuz sahibi olmaq), *baş endirmək* (təslim olmaq; tabe olmaq), *başı əlhəd daşına dəymək* (bərkdən-boşdan çıxaraq özünə gəlmək, təcrübəli olmaq), *başına dövlət quşu qonmaq* (birdən-birə xoşbəxtliyə, var-dövlətə sahib olmaq) və s.

Türk dilində: *başı dik* (önurlu biçimde), *baş etmək* (bir konuda başarı kazanmak), *başı eğik* (mahcup durumda olmak), *başına buyruk* (hiç kimse-den izin almak gereğini duymadan, istediği gibi davranan) və s.

Türk dilləri frazeologizmlərinin, demək olar ki, əksəriyyətində “burun” sözü qürurun, lovğalığın simvolu kimi çıxış edir. Burunun quruluşu, üzdə dik duruşu dikbaşlıq, lovğalıq, özündənrazılıq, təkəbbürlülük kimi əlamətlərlə əlaqələndirilərək bu deyimlərin yaranmasına imkan yaratmışdır. Fikrimizi aydınlaşdırmaq üçün aşağıdakı nümunələrə diqqət yetirək.

Azərbaycan dilində: *burnu dik* (yuxarı) *gəzmək* / *burnunu dik* (yuxarı) *tutmaq* (təkəbbürlü olmaq, lovğalanmaq), *burnu göylə getmək* (heç kəslə he-sablaşmamaq, dikbaşlıq etmək, özünü təkəbbürlü aparmaq), *burnu ovulmaq* (məğlub olmaq, zərbə almaq) və s.

Türk dilində: *burnu böyümək* (kendini büyük biri olarak görmeye baş-lamak, başkalarını beğenmemek), *burnundan kıl aldirmamak* (kendisine hiç-bir söz söyletmemek, huysuz ve gururlu olmak, eleştiriye tahammülü olma-mak) və s. Əfsanələrdə adı keçən Qaf dağı öz yüksəkliyi, ucalığı və əlçat-maz olması xüsusiyyətləri ilə bilinir. Bununla əlaqəli olaraq hər iki dildə mövcud olan *burnu Qaf dağında* (*burnu Kaf dağında*) ifadəsi lovğalıq və təkəbbürlülük mənasını dolğun şəkildə ifadə edir.

“Boyun” sözü ilə bağlı ifadələrdə, əsasən, məsuliyyət hissi, bəzən də itaətkar olmaq mənası ifadə edilir. Məsələn, Azərbaycan dilində: *boynu bo-yunduruqlu olmaq* (kiminsə tabeliyində olmaq, əsarətdə olmaq, əsir kimi ya-şamaq), *boynu çiyinə qısılmaq* (yazıq vəziyyətə düşmək, nə edəcəyini bil-məmək, ələcsiz, çarəsiz qalmaq), *boyun əymək* (tabe olmaq, itaət etmək, al-çalmaq, təslim olmaq) və s.

Türk dilində: *boyun vermek* (buyruk altına girmek), *boynu bükük* (acı-nacak, zavallı kimse için söylenir), *boynunun borcu* (bir kişinin yapmak zo-runda olduğu iş), *boyun eğmek* (güçlü birinin isteğini zorla ya da istemeyerek kabul etmek) və s.

Türk dillərinin hamısında mövcud olan frazeologizmlərin tərkibində olan “ürək” sözü daha çox sevinmək, sevmək, acımaq kimi hisslərlə bəra-bər, həm də cəsarəti, qəhrəmanlığı, eyni zamanda qorxaqlığı ifadə edir.

Azərbaycan dilində: *ürəyi yanmaq* (1. acımaq, yazığı gəlmək; 2. bərk susamaq), *ürək vermək* (1. cəsarətləndirmək, bir işə ruhlandırmaq; 2. sev-mək), *ürəyə yatmaq* (bəyənilmək, istənilmək), *ürəyi xarab olmaq* (bərk kə-dərlənmək, təsirlənmək, özünü pis hiss etmək), *ürəyi sınmaq* (incimək, nara-zı qalmaq), *ürəyi sinəsinə sığmamaq* (çox sevinmək, fərəhlənmək) və s.

Türk dilində: *yüreği hoplamak* (bir olay karşısında birdenbire korkup heyecanlanmak), *yüreği parçalanmak* (çok acımaq, üzüntü duymak), *yüreği*

ferahlamak (içi kaygıdan, sıkıntudan kurtulmaq), yüreği pek (korkusuz, yürekli, çok cesaretli) və s.

“Diz” sözü daha çox güc, qüvvət, eyni zamanda gücsüzlük, zəiflik mənasını ifadə edir. Məsələn, Azərbaycan dilində: *diz çökmək* (yalvarmaq, əlayağına düşmək, tabe olmaq), *dizini yerə gətirmək* (məğlub etmək, yıxmaq), *dizinin kəndiri kəsilmək* (taqətsiz olmaq, taqəti qalmamaq) və s.

Türk dilində: *dize gelmek* (teslim olmaq), *dize getirmek* (boyun eğdirmək), *dizlerine kapanmak* (yalvarmaq) və s.

İnsanın ən həssas orqanlarından olan “göz” ilə bağlı ifadələr daha çox sevmək, dəyər vermək, sevinmək, paxıllıq etmək, şübhələnmək, heyrətlənmək və bir çox mənalarda işlədilir. Azərbaycan və türk dillərində göz komponentli çoxlu sayda frazeoloji vahid vardır.

Azərbaycan dilində: *gözü düşmək* (aşlıq olmaq), *gözünün işığı* (ən istəkli, sevimli), *gözü götürməmək* (paxıllıq etmək), *gözü su içməmək* (şübhələnmək, etibar etməmək) və s.

Türk dilində: *gözü ısırmak* (bir kimseyi sanki tanır gibi olmak), *gözüne girmek* (birinin sevgi ve ilgisini kazanmak), *gözde tutmek* (çok özlemek, hasret çekmek) və s.

“Əl” sözünün iştirakı ilə yaranan somatik frazeologizmlər, əsasən, yardımsevərliklə əlaqədar olur. Bu ifadələr dilimizdə çoxluq təşkil edir və ən müxtəlif mənalara ifadə edir. Məsələn, *əl açmaq* (kömək diləmək, maddi yardım istəmək), *əl atmaq* (1. təşəbbüs etmək; 2. yardım etmək, maddi kömək etmək), *əl tutmaq* (yardım göstərmək) və s.

Türk dilində: *əl açmak* (1. dilenmek; 2. başkasının yardımını almak için yalvarmaq), *elinden tutmak* (destek olmak, yardımda bulunmaq) və s.

Azərbaycan və türk dillərindəki frazeoloji vahidlərin əksəriyyəti semantik və struktur cəhətdən üst-üstə düşür, bəzi hallarda isə müəyyən fəqliliklər özünü göstərir ki, bu da həmin dillərin eyni kökdən olması ilə əlaqədardır. Hər iki dildə həm forma, həm də mənaca tam eyni olan külli miqdarda somatik frazeologizmlər mövcuddur: *ağzından qaçıрмаq – ağzından kaçırmək* (demək istəmədiyi bir sözü bilmədən söyləmək); *ağzını açıb gözünü yummaq – ağzını açıp gözünü yummaq* (dayanmadan söymək, hirsli, kobud danışmaq); *baş əymək – baş eğmək* (tabe olmaq, kiminsə iradəsini qəbul etmək); *başından böyük işlərə girişmək – başından böyük işlərə girişmək* (səviyyəsinə və imkanına uyğun olmayan hərəkət etmək); *başdan çıxarmaq – baştan çıxarmək* (öz fikrindən daşıdırmaq, azdırmaq, aldatmaq); *başını daşdan-daşa vurmaq – başını taştan taşa vurmaq* (peşman olmaq); *baş-göz etmək – baş göz etmək* (evləndimək); *başına çorab hörmək – başına çorap örmək* (işini dolaşığa salmaq); *başına çıxarmaq – başına çıxarmək* (həddən

çox güzəştə getmək, əzizləmək); *başına qaxmaq* – *başına kakmaq* (etdiyi yaxşılığı xatırladaraq utandırmaq); *burnunu soxmaq* – *burnunu sokmaq* (lazım olmadan hansısa işə qarışmaq); *burnundan gətirmək* – *burnundan getirmək* (peşman etmək); *gözdən qaçmaq* – *gözden kaçmaq* (diqqətdən kənar qalmaq, əhəmiyyət verilməmək); *dilində tük bitmək* – *dilində tüy bitmək* (bir şeyi həddən artıq təkrar etməkdən, söyləməkdən bezmək); *diş göstərmək* – *diş göstərmək* (kiməsə qarşı çıxmaq, etiraz etmək); *gözü qorxmaq* – *gözü korkmaq* (əvvəllər zərər çəkdiyi bir şeydən ehtiyat etmək, çəkinmək) və s.

Bəzi ifadələr də vardır ki, eyni mənanı ifadə etsələr də, tərkibcə qismən fərqlidirlər. Məsələn, *ağzi açıla qalmaq* – *ağzi bir karış açık kalmak* (heyrətlənmək, çox təəccüblənmək, heyran olmaq); *ayağına düşmək* – *ayağına kapanmaq* (birinin qabağında diz çökərək yalvarmaq, kömək istəmək); *başı aşağı olmaq* – *başı eğik* olmaq (xəcalətli olmaq, gördüyü işə görə xəcalət çəkmək); *başından eləmək* – *başından savmaq* (bir bəhanə ilə uzaqlaşdırmaq); *dirsək göstərmək* – *dirsek çevirmək* (nəyi isə kobud şəkildə rədd etmək); *qaş düzəltdiyi yerdə vurub göz çıxarmaq* – *kaş yaparken göz çıkarmak* (xeyirxahlıq niyyəti ilə qoşulduğu işi düzəltmək əvəzinə korlamaq, zərər vermək); *üzü gəlməmək* – *yüzü tutmamak* (bir şey istəməyə ya da söyləməyə çəkinmək) və s.

Azərbaycan və türk dilində mənacə eyni, komponentlərinə görə fərqli somatik frazeologizmlər də kifayət qədərdir: *ağlıni başından çıxarmaq* – *başını döndürmək* (çox bəyənmək); *ağlı başına gəlmək* – *ayağı suya deymək* (ağıllanmaq, pis yoldan çəkinmək); *baş-beynini aparmaq*; *beyni yerindən oynamaq* – *kafası kızmak* (bir şeydən ani qıcıqlanaraq bərk hirsənlənmək, qəzəblənmək); *boğazından kəsmək* – *dişinden tırnağından artırmak* (yemək-içməyə ciddi qənaət etmək, qiyməmə); *burnuna barıt qoxusu dəyməyib* – *ağzi süt kokuyor* (təcrübəsiz); *burnunun ucu göynəmək* – *gözde tütmək* (çox darıxmaq, kimisə görməyi çox arzulamaq); *dişlərini ağartmaq* – *pişmiş kelle gibi sırtmak* (səbəbsiz yerə, mənasız gülmək) və s.

Azərbaycan və türk dili oğuz qrupunun oğuz-səlcuq yarımqrupuna aiddir, yəni bu dillər bir-birinə çox yaxındır, lakin buna baxmayaraq, elə somatik frazeologizmlər də vardır ki, onlar ancaq Azərbaycan və ya türk dilində mövcud olub, ancaq o dildə işlənir.

Azərbaycan dilində: *ağzi bərk olmaq* (sirr saxlamaq, az danışmaq); *ağzi köpüklənmək* (hiddətlənmək, coşmaq); *ağzi qatıq kəsməmək* (sözünün kəsəri olmamaq); *ağzi günə buraxmaq* (başlı-başına buraxmaq); *ağzına çullu dovşan yerləşmir* (həddindən artıq lovğa, gopçu); *başını bişirmək* (şirin dillə aldatmaq, tovlamaq); *burnuna yağlı kabab iyi gəlmək* (öz ümidlərində aldanmaq); *burnu aşağı olmaq* (narazı olmaq); *başında dəlləklik öyrənmək*

(bir şeyi kiminsə üzərində sınaaraq öyrənməyə çalışmaq) ; *burun yeli vermək* (təkəbbürlü olmaq); *burnu göylə getmək* (lovğa, təkəbbürlü olmaq); *başı ətlənmək* (varlanmaq, pullanmaq); *başı toxmaqlı olmaq* (xəcalətli, minnətli, gözükkölgəli olmaq); *dabanına daş dəymək* (*yubanmaq, gecikmək*); *dalağı sancmaq* (şübhələnmək, ehtiyatlanmaq); *dişi bağırsağını kəsmək* (daxilən əsəbi hal keçirmək); *dişi qarnında olmaq* (hiyləgər, gizli iş görən adam); *gözdən tük çəkmək* (bir işi çox cəld və məhəratlə görmək); *gözünün kökü saralmaq* (gözləməkdən yorulmaq) və s.

Türk dilində: *ağzında bakla ıslanmamak* (sır saklamayı becerəməmək); *ağız dəyiştirmək* (daha önce söylediğinin tersini söylemeye başlamak); *ağzı açık ayran budalası* (yeni gördüğü her şeye alık alık bakan, anlamsız bir hayranlıkla seyredip şaşırان); *ayağı düze basmak* (işleri iyi gitmek); *ayağına kara sular inmek* (aşırı yorgunluk); *ayağı göğə ilişmek* (beklenmeyen zor bir engelle karşılaşmak); *ayağı suya ermek* (hayal kırıklığına uğramak); *ayağına kira istemek* (nazlanmak); *başının etini yemek* (birisinden ısrarla, bıkkınlık verecek ölçüde bir şeyler istemek); *burnundan kıl aldırmaq* (huysuz ve gururlu olmak, eleştiriyə tahammülü olmamak); *burun kıvırmak* (beğenmemek, küçümsemək), *burnu yere düşse almaz* (kendini beğenmiş, kibirli); *burnundan solumak* (çok öfkelenmek, sinirlenmek); *eli bayraklı* (kavgacı, edepsiz); *elini çabuk tutmak* (hızlı davranmaq); *kulağı delik* (olup bitenleri çabuk haber alan kimse); *örümcek kafalı* (yenilikleri kolay kolay benimsemeyen, eskiyə bağlanıp kalmış olan geri düşünceli kimse) için hakaret yollu kullanılır); *kulak misafiri* (yanında konuşulan bir şeyi dinleyen ama konuşmaya katılmayan kimse) və s.

Çox maraqlıdır ki, hər iki dildə struktur cəhətdən eyni, lakin mənaca fərqli somatik frazeologizmlər də vardır: *ayağı düşmək* (gəlişi ilə uğur gətirmək) – *ayağı düşmək* (bir yere uğramak, yolu düşmək(düşmək)); *baş çəkmək* (yoxlamaq, gedib halını soruşmaq) – *baş çəkmək* 1. bir işte ön ayak olmaq, bir işin yapılmasında öncü olmaq; 2. halayın başında bulunup oyunu yönetmek); *başı göyə dəymək* (son dərəcə uzun, hündür olmaq) – *başı göğə dəymək* (beklenmedik bir anda büyük bir mutluluğa kavuşmaq; bundan ötürü çok böbürlenmek); *əli yüngül* (uğurlu, düşərli) – *eli hafif* (incitmeden, can yakmadan iş gören) və s.

Qohum dillərdə somatik frazeologizmlərin müqayisəli-qarşılaşdırma metodu ilə araşdırılması türk frazeologiyasının ümumi və özünəməxsus xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirməyə imkan verir. Somatik frazeoloji vahidlərdə yer alan bənzətmə motivlərinin təhlili, yəni həqiqi mənə ilə məcazi mənə arasındakı gizli əlaqənin üzə çıxarılması dilçilərin qarşısında duran çox vacib bir məsələdir.

Son dövrlərdə bu mövzu ilə bağlı xeyli işlərin görülməsinə baxmayaraq, bu sahənin daha dərinəndən araşdırılmasına ehtiyac vardır. Xüsusilə, müxtəlif dillərə aid somatik frazeologizmlərin müqayisə yolu ilə tədqiq edilməsinə xüsusi önəm verilməlidir.

Frazeoloji vahidlərin nitqdə əhəmiyyəti çox böyükdür, belə ki, bu ifadələr nitqimizi daha təsirli və emosional edir. Onlar leksik-semantik məna yükünə, üslubi effektivinə görə sözlərdən daha təsirli və emosional, ekspressiv xüsusiyyətlər daşıyır. Bu mənada “frazeologizmlər sözlərin ekspressiv sinonimləri keyfiyyətində qəbul edilməlidir.” [9,7] Bu baxımdan dilin frazeoloji vahidlərini dərinəndən öyrənmək o dilin qanunauyğunluqlarını mənimsəmək deməkdir.

Söz xəzinəmizin çox əhəmiyyətli hissəsini təşkil edən və milli-mədəni sərvətimiz sayılan bu qədim ifadələr həmişə diqqət mərkəzində olmalı, daha çox araşdırılmalıdır.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat

1. Aksoy Ömer Asım. Ata sözləri və deyimlər sözlüğü, 1993, 219 səh.
2. Ahmet Turan Sinan. Deyimler kavramı üzerine notlar. Fırat Universitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Elazığ, 2008, 8 səh.
3. Açıqlamalı Deyimler Sözlüğü. www.dilbilgisi.net
4. Bayramov H. Azərbaycan dili frazeologiyasının əsasları. Bakı, 1978.
5. Baxşiyev H. Azərbaycan dilinin müxtəsər frazeologiya lüğəti. Bakı, 2004.
6. Kitabı-Dədə Qorqud. Əsil və sadələşdirilmiş mətnlər. Bakı, 2004.
7. Гусейнов Ф. Русская фразеология. Баку, 1977.
8. Məhərrəmli Q., İsmayılov R. Azərbaycan dilinin frazeologiya lüğəti. Bakı: “Altun kitab”, 2015.
9. Попов Р.Н. Фразеологизмы современного русского языка с архаичными знаниями и формами слов. Москва: Высшая школа, 1976.
10. Смит Л.П. Фразеология английского языка. Москва, 1959.
11. Вовк В.Н. Языковая метафора в художественной речи. Киев: Наукова Думка, 1986.
12. Вайнтрауб Р.М. О соматических фразеологизмах в русском языке, Ташкент, 1980.

Gatiba Rustamova

Summary

Somatic components in Azerbaijani and Turkish phraseologisms

This article deals with the problem of semantic and structural similarities and differences between somatic phraseological units in the Azerbaijani and Turkish languages using the comparative-comparison method and a number of examples from both languages.

Гатиба Рустамова

Резюме

Соматические компоненты фразеологизмов в азербайджанском и турецком языках

В данной статье с помощью сравнительно-сопоставительного метода рассматриваются семантические и структурные сходства и различия между соматическими фразеологизмами в азербайджанском и турецком языках. На материале большого количества примеров из обоих языков рассмотрена специфика «подтекстового» использования фразем в рассматриваемых языках.

*Rəyçilər: fil.e.d., prof.A.Məmmədov,
fil.f.d., dos.A.Cəfərova*

